

HUKUK SORULARI

27/08/2016 Cumartesi 17:00-18:30

Sınav Süresi 90 Dakika

SORULAR

1) Gerçek kişilerde fiil ehliyetini ve bunun nasıl kazanıldığını izah ederek, gerçek kişilerin fiil ehliyetine göre kaç türe (gruba) ayrıldığını belirtiniz? (25 Puan)

FİİL EHLİYETİ: Kişilerin bizzat kendi fiil ve işlemleri ile hak ve borç sahibi olabilmesidir.

FİİL EHLİYETİ'NİN KAZANILMASI : Doğumla değil, belirli şartların yerine getirilmesi halinde kazanılır.

Fiil Ehliyetine Göre Kişiler Gerçek Kişi Türleri (grupları)

- a) Tam ehliyetliler
- b) Tam ehliyetsizler
- c) Sınırlı ehliyetliler
- d) Sınırlı ehliyetsizler

NOT: Ehliyet türünün tanımsal açıklanması istenmemiştir. Açıklama yapmayanlardan puan kırılması olmayacağı gibi ayrıntılı yazanlarda da puan kırılması olmayacaktır.

2) Gerçek kişi taciri kısaca tanımlayarak tacir olmanın hüküm ve sonuçlarından dört tanesini sayınız? (25Puan)

Gerçek Kişi Tacirler: Gerçek kişi insanın bizzat kendisidir. Gerçek kişilik doğumla kazanılır ve de ölümle sona erer. Bir kişinin gerçek kişi sayılabilmesi için bir yere müracaat gerekmez. Kanunlarla her kişiye bu hak tanınmıştır. Gerçek kişi tacirler in bu hakkı kazanabilmesi için ise ticari bir işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adlarına işletmeleri gerekmektedir.

Tacir Olmanın Sonuçları:

- Borçlarından dolayı iflasa tabidir.
- Bir ticaret unvanı seçmek ve kullanmak zorundadır.
- İşletmelerini ticaret siciline kaydettirmek zorundadır.
- Ticari defter tutmak zorundadır.
- Ticari faaliyetlerinde basiretli (işin sonunu gören, anlayan) bir iş adamı gibi hareket etmek zorundadır.
- Haksız rekabet (ekonomik rekabetin kötüye kullanılması) yapamaz.
- Ücret ve faiz istemek,
- Fatura ve teyit mektubu kullanmak,
- Ücret ve cezai şartın azaltılmasını isteyememek,
- Ticari örf ve âdetin tacirlere uygulanacağını bilmek zorundadır.

NOT: Tacir olmanın sonuçlarının tümü yukarıda yazılmıştır. Sınavda 4 tanesi istenmiştir.

3) Haksız fiil kavramının unsurlarını kısaca açıklayınız?(25 Puan)

HAKSIZ FİİLİN UNSURLARI

- Hukuka aykırı fiil
- Zarar
- Kusur
- İlliyet bağı

Hukuka Aykırı Fiil: Hukuk düzeninin, kişilerin mal varlığını veya şahıs varlığını korumaya yönelmiş yazılı, yazılı olmayan kurallarına aykırı eylemlerdir. Örneğin mülkiyet hakkına, telif hakkına, şahsiyet hakkına saldırı teşkil eden fiiller hukuka aykırı fiillerdir.

Zarar: Tazminat yükümlülüğünün doğabilmesi için, hukuka aykırı bir fiille bir zarara sebebiyet verilmiş olması gerekmektedir.

Kusur: Haksız bir fiil ile başkasına zarar veren kimse ancak kusurluysa bu zararı tazmin ile yükümlüdür. Hukuka aykırı sonucu önlemek için gerekli iradeyi göstermeyen kişi kusurludur. Kusur kast ve ihmal olarak ikiye ayrılır.

İllyet Bağı: Haksız fiilin tazminat borcunun doğması için hukuka aykırı fiil ile zarar arasında bir illiyet (nedensellik) bağının bulunması gerekir. Fiil olmasaydı meydana gelen zararın doğması mümkün olmayacak idiyse fiil ile zarar arasında bir illiyet bağı var demektir.

NOT: Haksız fiil unsurlarının ismen yazılması tam puan getirmeyecektir. Ayıriyeten Haksız fiil unsuru yerine sebepsiz zenginleşme unsurunu yazmak örneğin Haklı bir sebebin bulunmaması puan kazandırmayacaktır. Bu soruda unsurlar kısa açıklama yapılmalıdır.

4) Alt işveren ve asıl işveren kavramlarını tanımlayarak bu ilişkinin kurulmasının şartlarını sayınız? (25 Puan)

Alt işveren: Bir işverenden, işyerinde yürütülen mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan, bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran gerçek veya tüzel kişiyi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara alt işveren denir.

Asıl işveren: İşyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işleri veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işleri diğer işverene veren, asıl işte kendisi de işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiyi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları asıl işveren denir.

ŞARTLARI :

- Asıl işverenin işyerinde mal veya hizmet üretimi işlerinde çalışan kendi işçileri de bulunmalıdır.
- Alt işverene verilen iş, işyerinde mal veya hizmet üretiminin yardımcı işlerinden olmalıdır. Asıl işin bölünerek alt işverene verilmesi durumunda ise, verilen iş işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren bir iş olmalıdır.
- Alt işveren, üstlendiği iş için görevlendirdiği işçilerini sadece o işyerinde aldığı işte çalıştırmalıdır.
- Alt işverene verilen iş, işyerinde yürütülen mal veya hizmet üretimine ilişkin bir iş olmalı, asıl işe bağımlı ve asıl iş sürdüğü müddetçe devam eden bir iş olmalıdır.
- Alt işveren, daha önce o işyerinde çalıştırılan bir kimse olmamalıdır. Ancak daha önce o işyerinde çalıştırılan işçinin bilahare tüzel kişi şirketin ya da adi ortaklığın hissedarı olması, alt işveren ilişkisi kurulmasına engel teşkil etmez.

NOT: Bu soruda sadece tanımlama yapıp şartlar yazılmaması tam puan aldirmayacaktır. Ya da soru kökündeki şartlar yerine geçici iş ilişkisi şartlarının yazılması doğru kabul edilmeyecektir.